

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра французької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Майя НІКОЛАСВА
2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Стратегії професійної комунікації

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізації:

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітньо-професійна програма: «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Освітньо-професійна програма: «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»

Освітньо-професійна програма: «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська»

Освітньо-професійна програма: «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька»

ОНУ
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегії професійної комунікації». – Одеса: ОНУ, 2022. – 20 с.

Розробник: Князян М.О., д. пед. н., професор, професор кафедри французької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри французької філології
 Протокол № 1 від 31 08 2022р.

Завідувачка кафедри (Мальвіна МАРІНАШВІЛІ)

Погоджено із гарантом ОПІ «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» (Олена КАРПЕНКО)

Погоджено із гарантом ОПІ «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська» (Людмила ГРИНЬКО)

Погоджено із гарантом ОПІ «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька» (Маріанна КНЯЗЯН)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 2 від 1.09 2022р.

Голова НМК (Тетяна ТЕЛЕЦЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології
 Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
 (підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології
 Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
 (підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Вибіркова	
	Спеціальність 035 Філологія	<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	1-й
	Спеціалізації: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	<i>Семестр</i>	
		2-й	2-й
	035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька	<i>Лекції</i>	
		16 год.	6 год.
	035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська	<i>Практичні, семінарські</i>	
		14 год.	2 год.
	035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька	<i>Самостійна робота</i>	
	60 год.	82 год.	
Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	Форма підсумкового контролю: <i>Залік</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає в підготовці майбутніх магістрів філології до успішної й ефективної комунікації в професійній діяльності в науковій, освітній галузях.

Завдання: сформувати у здобувачів вищої освіти другого рівня теоретичні знання про стратегії професійної комунікації в ході надання освітніх, науково-дослідкових послуг на замовлення зацікавлених у цьому інституцій.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

загальних (ЗК):

ЗК05. Здатність працювати в команді та автономно;

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

спеціальних (СК):

СК02. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства;

СК06. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань;

СК08. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 06. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації;

ПР 08. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства;

ПР 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:** теоретичні основи та термінологічний базис стратегій професійної комунікації, стратегії та стилі комунікативної поведінки, вимоги щодо формування комунікативної компетентності;

вміти: використовувати стратегії в ситуації конфліктного спілкування, у викладацькій діяльності та в науково-дослідницькій діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальне підґрунтя стратегій професійної комунікації

Тема 1. Теоретичні основи стратегій професійної комунікації

Стратегії професійної комунікації у площині методологічних підходів: антропоцентричного, акмеологічного, компетентнісного, системного, технологічного, контекстного, культурологічного. Стратегії професійної комунікації у сучасних дослідженнях у галузі лінгвістики та літературознавства. Формування стратегій професійного спілкування крізь призму вимог стандартів вищої освіти бакалавра та магістра філології, а також освітньо-професійних програм «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська», «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька», «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» для першого (бакалаврського) й другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

Тема 2. Термінологічний апарат стратегій професійної комунікації

Стратегія. Макроінтенція. Комунікація. Професійна комунікація філолога. Компоненти стратегій професійної комунікації. Властивості динаміки комунікації. Властивості одиниць спілкування. Техніки мовних актів. Мовні стратегії. Соціальні конвенції. Стратегіми. Дискурсні стратегії. Комунікативна установка. Інформативні мовні акти. Інтерпретативні мовні акти.

Тема 3. Стратегії та стилі комунікативної поведінки

Класифікація стратегій за В. Сатир (звинування, догодження, руйнація, вирівнювання), Класифікація стратегій відповідно до маніпулятивних особливостей спілкування. Комунікативний стиль: авторитарний, демократичний, піддатливий, агресивний, афективний, відчужений, альтруїстичний, екзальтований тощо. Відображення зазначених стратегій та стилів у літературних творах.

Тема 4. Комунікативна компетентність

Комунікативна компетентність та вимоги щодо формування її компонентів (ціннісні орієнтації, етичні норми, мотиви, ставлення, знання, вміння). Комунікативна майстерність. Продуктивний і непродуктивний комунікативні стилі. Домінування. Маніпулювання, Суперництво. Парнерство. Співдружність. Механізми взаєморозуміння. Альтруїзм. Децентрація. Емпатія. Толерантність. Егоцентризм.

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти застосування стратегій професійної комунікації

Тема 5. Стратегії в ситуації конфліктного спілкування

Компроміс. Співпраця. Уникнення. Протистояння. Пристосування. Сприйняття незгоди як природної реакції співрозмовника. Погляд на конфліктну

ситуацію з позиції опонента. Аналіз мотивів конфронтації. Вияв доброзичливості до комуніканта, не дивлячись на його вік, досвід, статус, репутацію. Дотримання коректності комунікації в умовах гострої конфронтації. Вияв поваги до будь-якої думки опонента. Збереження престижу співрозмовника. Зниження зосередженості на власній думці й перехід до формул типу «Подумаємо й вирішимо разом», «Мені здається», «Думаю, для всіх було б корисніше...», «Можливо, я помиляюся» тощо. Акцентування на тому, що зближує із співрозмовником. Вияв толерантності й поступливості. Демонстрація оптимізму в оцінці комунікації. Використання непрямого впливу (жарт, переведення уваги).

Тема 6. Стратегії досягнення взаєморозуміння в професійній комунікації

Відкриття партнера по комунікації, вияв повної зацікавленості до нього. Зняття психологічних бар'єрів. Надання співрозмовнику можливості вільного вибору характеру спілкування. Вияв довіри. Перенесення частини труднощів спілкування на себе. Демонстрація зацікавленості у діяльності, інтересах, внутрішньому світі співрозмовника, вияв поваги до його унікальності, віддзеркалення цього ставлення у літературних творах. Підвищення у комуніканта самооцінки й впевненості у собі. Вияв комунікативних емоцій. Бар'єри у взаєморозумінні (інтелектуальні; мотиваційні; емоційні; пов'язані з характером комуніканта).

Тема 7. Стратегії професійної комунікації у викладацькій діяльності

Автономна мовна територія. Полімовний простір в аудиторній та позааудиторній діяльності. Співучасть. Піднесення. Утвердження людської гідності співрозмовника в процесі комунікації. Стратегії взаємодії та педагогічної співтворчості. Система комунікативних тактик. Мовна і комунікативна поведінка викладача.

Тема 8. Стратегії професійної комунікації у науково-дослідницькій діяльності

Семантичні, стилістичні, граматичні стратегії внутрішньої організації наукового тексту. Дискурсивні стратегії та їх актуалізація на етапі проведення інтерв'ю, бесід з експертами. Реалізація риторичних стратегій.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Очна форма				Заочна форма			
	Всього го	У тому числі			Всього го	У тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Концептуальне підгрунтя стратегій професійної комунікації								
Тема 1. Теоретичні основи стратегій професійної комунікації	9	2	2	6	9	2		8
Тема 2. Термінологічний апарат стратегій професійної комунікації	9	2		6	9			8
Тема 3. Стратегії та стилі комунікативної поведінки.	10	2	2	6	9	2		8
Тема 4. Комунікативна компетентність.	10	2	2	6	9			8
Разом за змістовим модулем 1	38	8	6	24	36	4		32
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти застосування стратегій професійної комунікації								
Тема 5. Стратегії в ситуації конфліктного спілкування	11	2	2	8	11	2		10
Тема 6. Стратегії досягнення взаєморозуміння в професійній комунікації	7	2		4	11			10
Тема 7. Стратегії професійної комунікації у викладацькій діяльності	10	2	2	6	10			10
Тема 8. Стратегії професійної комунікації у науково-дослідницькій діяльності	12	2	2	8	10			10
Підсумкове заняття	12		2	10	12		2	10
Разом за змістовим модулем 2	52	8	8	36	54	2	2	50
Усього годин	90	16	14	60	90	6	2	82

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Концептуальне підгрунття стратегій професійної комунікації			
1.	Тема 1. Теоретичні основи стратегій професійної комунікації. Тема 2. Термінологічний апарат стратегій професійної комунікації.	2	
2.	Тема 3. Стратегії та стилі комунікативної поведінки.	2	
3.	Тема 4. Комунікативна компетентність	2	
	Разом за змістовим модулем 1	6	
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти застосування стратегій професійної комунікації			
4.	Тема 5. Стратегії в ситуації конфліктного спілкування. Тема 6. Стратегії досягнення взаєморозуміння в професійній комунікації	2	
5.	Тема 7. Стратегії професійної комунікації у викладацькій діяльності.	2	
6.	Тема 8. Стратегії професійної комунікації у науково-дослідницькій діяльності.	2	
7.	Підсумкове заняття	2	2
	Разом за змістовим модулем 2	8	2
	Усього	14	2

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

Очна форма

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
		Очна форма
1	2	3
Змістовий модуль 1. Концептуальне підґрунтя стратегій професійної комунікації		
1.	Тема 1. Теоретичні основи стратегій професійної комунікації / PowerPoint презентація за темою «Стратегії професійної комунікації у площині методологічного підходу: антропоцентричного / акмеологічного / культурологічного/ компетентнісного / системного / технологічного / контекстного»	6
2.	Тема 2. Термінологічний апарат стратегій професійної комунікації / Підготовка до практичного заняття; індивідуальне завдання 1 «Електронний словничок базових понять стратегій професійної комунікації».	6
3.	Тема 3. Стратегії та стилі комунікативної поведінки / Підготовка до практичного заняття; індивідуальне завдання 2 «Комунікативний стиль та відображення його видів у творах літератури (на прикладі трьох творів)».	6
4.	Тема 4. Комунікативна компетентність / Підготовка до практичного заняття; усна доповідь за темою «Сутність та структура комунікативної компетентності бакалавра та магістра філології».	6
Разом за змістовим модулем 1		24
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти застосування стратегій професійної комунікації		
5.	Тема 5. Стратегії в ситуації конфліктного спілкування / Підготовка до практичного заняття; PowerPoint презентація за темою «Поради щодо вирішення конфліктів у професійній комунікації».	8
6.	Тема 6. Стратегії досягнення взаєморозуміння в професійній комунікації / Усна доповідь за темою «Тактики та прийоми реалізації стратегій досягнення взаєморозуміння в професійній комунікації».	4
7.	Тема 7. Стратегії професійної комунікації у викладацькій діяльності / Підготовка до практичного заняття; усна доповідь за темою «Відображення студентоцентрованого підходу у стратегіях професійної комунікації викладача закладу вищої освіти».	6

1	2	3
	Тема 8. Стратегії професійної комунікації у науково-дослідницькій діяльності / Підготовка до практичного заняття; PowerPoint презентація за темою «Володіння стратегіями професійної комунікації у науковій галузі як передумова успішності сучасного дослідника».	8
8.	Підготовка до підсумкового практичного заняття	10
	Разом за змістовим модулем 2	36
	Усього	60

Заочна форма

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
		Заочна форма
Змістовий модуль 1. Концептуальне підґрунтя стратегій професійної комунікації		
1.	Тема 1. Теоретичні основи стратегій професійної комунікації / PowerPoint презентація за темою «Стратегії професійної комунікації у площині методологічного підходу: антропоцентричного / акмеологічного / культурологічного/ компетентнісного / системного / технологічного / контекстного».	8
2.	Тема 2. Термінологічний апарат стратегій професійної комунікації / Індивідуальне завдання 1 «Електронний словничок базових понять стратегій професійної комунікації».	8
3.	Тема 3. Стратегії та стилі комунікативної поведінки / Індивідуальне завдання 2 «Комунікативний стиль та відображення його видів у творах літератури (на прикладі трьох творів)».	8
4.	Тема 4. Комунікативна компетентність / Реферат за темою «Сутність та структура комунікативної компетентності бакалавра та магістра філології».	8
Разом за змістовим модулем 1		32
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти застосування стратегій професійної комунікації		
5.	Тема 5. Стратегії в ситуації конфліктного спілкування / PowerPoint презентація за темою «Поради щодо вирішення конфліктів у професійній комунікації».	10
6.	Тема 6. Стратегії досягнення взаєморозуміння в професійній комунікації / Реферат за темою «Тактики та прийоми реалізації стратегій досягнення взаєморозуміння в професійній комунікації».	10
7.	Тема 7. Стратегії професійної комунікації у викладацькій діяльності / Реферат за темою «Відображення студентоцентрованого підходу у стратегіях професійної комунікації викладача закладу вищої освіти».	10
8.	Тема 8. Стратегії професійної комунікації у науково-дослідницькій діяльності / PowerPoint презентація за темою «Володіння стратегіями професійної комунікації у науковій галузі як передумова успішності сучасного дослідника».	10
Підготовка до підсумкового практичного заняття		10
Разом за змістовим модулем 2		50
Усього		82

9. Методи навчання

Словесні: лекції, дискусії.

Наочні: PowerPoint презентації.

Практичні:

- усні доповіді (для здобувачів вищої освіти очної форми навчання) або реферати (для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання) за такими темами, як-от

- «Сутність та структура комунікативної компетентності бакалавра та магістра філології» (на виконання передбачено 4 год. для здобувачів вищої освіти очної форми навчання та 8 год. – для заочної форми навчання),

- «Тактики та прийоми реалізації стратегій досягнення взаєморозуміння в професійній комунікації» (4 год. – для очної форми, 10 год. – для заочної форми),

- «Відображення студентоцентрованого підходу у стратегіях професійної комунікації викладача закладу вищої освіти», (4 год. – для очної форми, 10 год. – для заочної форми);

- підготовка до практичного заняття для очної форми – 2 год.;

- індивідуальні завдання, які передбачають

- укладення словничка термінів з проблеми стратегій професійної комунікації («Електронний словничок базових понять стратегій професійної комунікації») (4 год. – для очної форми, 8 год. – для заочної форми),

- написання аналітичного есе за темою «Комунікативний стиль та відображення його видів у творах літератури (на прикладі трьох творів)» (4 год. – для очної форми, 8 год. – для заочної форми);

- розробка PowerPoint презентацій за темами

- «Стратегії професійної комунікації у площині методологічного підходу: антропоцентричного / акмеологічного / культурологічного/ компетентнісного / системного / технологічного / контекстного» (6 год. – для очної форми, 8 год. – для заочної форми),

- «Поради щодо вирішення конфліктів у професійній комунікації» (6 год. – для очної форми, 10 год. – для заочної форми),

- «Володіння стратегіями професійної комунікації у науковій галузі як передумова успішності сучасного дослідника» (6 год. – для очної форми, 10 год. – для заочної форми);

- підготовка до підсумкового практичного заняття (по 10 год. – для очної та заочної форм).

10. Форми контролю і методи оцінювання

Очна форма

Змістовий модуль 1. «Концептуальне підґрунтя стратегій професійної комунікації»:

Поточний контроль: оцінювання усних відповідей під час практичних занять, усних доповідей, PowerPoint презентацій, індивідуальних завдань.

Змістовий модуль 2. «Прикладні аспекти застосування стратегій професійної комунікації»:

Поточний контроль: оцінювання усних відповідей під час практичних занять, усних доповідей, PowerPoint презентацій.

Заочна форма

Змістовий модуль 1. «Концептуальне підґрунтя стратегій професійної комунікації»:

Поточний контроль: оцінювання PowerPoint презентації, індивідуальних завдань, реферату.

Змістовий модуль 2. «Прикладні аспекти застосування стратегій професійної комунікації»:

Поточний контроль: оцінювання PowerPoint презентацій, рефератів, оцінювання усних відповідей.

**Критерії оцінювання письмових завдань
(індивідуальне завдання, PowerPoint презентація, реферат)**

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти правильно, повно, системно виклав матеріал щодо проблеми, яка розглядається, виявляючи при цьому цінні творчі ідеї.
85–89	B	добре	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно виклав матеріал щодо проблеми, яка розглядається, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C		Здобувач вищої освіти припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	задовільно	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E		Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання для поточного контролю

1. Стратегії професійної комунікації у площині методологічних підходів: антропоцентричного, акмеологічного, культурологічного, компетентнісного, системного, технологічного, контекстного.
2. Формування стратегій професійного спілкування крізь призму вимог стандартів вищої освіти та освітньо-професійних програм підготовки бакалавра та магістра філології
3. Стратегія. Макроінтенція. Комунікація.
4. Професійна комунікація філолога.
5. Властивості динаміки комунікації. Властивості одиниць спілкування.
6. Техніки мовних актів.
7. Мовні стратегії. Соціальні конвенції. Стратегіми. Дискурсні стратегії.
8. Інформативні мовні акти. Інтерпретативні мовні акти.
9. Класифікація стратегій за В. Сатир.
10. Класифікація стратегій відповідно до маніпулятивних особливостей спілкування.
11. Класифікація комунікативних стилів.
12. Комунікативна компетентність та її компоненти.
13. Продуктивний і непродуктивний комунікативні стилі.
14. Аналіз мотивів конфронтації.
15. Дотримання коректності комунікації в умовах гострої конфронтації. Відкриття партнера по комунікації, вияв повної зацікавленості до нього. Вияв толерантності й поступливості.
16. Використання непрямого впливу (жарт, переведення уваги). Демонстрація оптимізму в оцінці комунікації.
17. Зняття психологічних бар'єрів.
18. Перенесення частини труднощів спілкування на себе.
19. Демонстрація зацікавленості та вияв поваги до співрозмовника.
20. Підвищення у комуніканта самооцінки й впевненості у собі.
21. Вияв комунікативних емоцій.
22. Бар'єри у взаєморозумінні (інтелектуальні; мотиваційні; емоційні; пов'язані з характером комуніканта).
23. Автономна мовна територія.
24. Полімовний простір в аудиторній та позааудиторній діяльності. Утвердження людської гідності співрозмовника в процесі комунікації.
25. Стратегії взаємодії та педагогічної співтворчості.
26. Система комунікативних тактик.

27. Мовна і комунікативна поведінка викладача.
28. Семантичні, стилістичні, граматичні стратегії внутрішньої організації наукового тексту.
29. Дискурсивні стратегії та їх актуалізація на етапі проведення інтерв'ю, бесід з експертами.
30. Реалізація риторичних стратегій.

Критерії та шкала оцінювання

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	A	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	B		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни:
Силабус:

14. Рекомендована література

Основна

1. Берестенко О. Г. Б Культура професійного спілкування: навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю. Держ. закл. «Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». 2013. 299 с. URL:

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/639007/mod_resource/content/0/%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%93.%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf

2. Князян М. О., Романюк Д. Х., Весна Т. В., Телецька Т. В. Формування стратегій іншомовної професійної комунікації бакалаврів та магістрів філології : методологічне підґрунтя та методи. *Наукові інновації та передові технології*. Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка». 2022. № 11(13). С. 329-339. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-11\(13\)-329-339](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-11(13)-329-339)

3. Толерантність як соціально-культурний феномен: світоглядно-методологічний аспект : колективна монографія / [Ф. С. Бацевич С.Л. Грабовська, О.В. Дарморіз та ін.]; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В.П. Мельника. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 330 с. URL: <http://ych.org.ua/sites/default/files/33716080.pdf>

Додаткова

1. Коваadlo Г. Толерантність як вимога розуму та взаємного самообмеження. *Філософсько-антропологічні читання: Творча спадщина В.І. Шинкарука та сьогодення (до 80-ліття від дня народження)*: зб. наук. праць. Київ: Інститут філософії НАН України імені Г.С.Сковороди, 2010. С. 159–168. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/28598/15-Kovadlo.pdf>

2. Кобринець О.С., Малець І.В. До проблеми вивчення міжкультурної комунікації у процесі навчання іноземної мови. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 24. Т. 2. С. 42-48. URL: <http://www.innovpedagogy.od.ua/24-2>

3. Прокопенко І. А. Форми, методи та прийоми організації фасилітаційної взаємодії. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. Харків: ТОВ «Видавництво НТМТ», 2019. Вип 6 (98). С. 357–367. URL: https://www.researchgate.net/publication/339759402_FORMI_METODI_TA_PRIJOM_I_ORGANIZACII_FASILITACIINOI_VZAEEMODII

15. Електронні інформаційні ресурси

Наукова бібліотека ОНУ:

загальний електронний каталог НБ ОНУ: <http://lib.onu.edu.ua/elektronnyj-katalog/>

навчальні та методичні матеріали. Факультет романо-германської філології:
<http://lib.onu.edu.ua/rgf/>